TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Phát biểu của Tổng bí thư Tô Lâm Tại Đại học OXFORD

07:03 29/10/2025

Trong khuôn khổ chuyến thăm chính thức Liên hiệp Vương quốc Anh và Bắc Ireland, Tổng Bí thư Tô Lâm có bài phát biểu chính sách quan trọng tại Đại học Oxford - trung tâm nghiên cứu đào tạo hàng đầu của Anh về tầm nhìn cho khuôn khổ quan hệ Việt Nam - Anh và công cuộc đổi mới, định hướng phát triển của Việt Nam trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Tạp chí Thương hiệu & Công luận trân trọng giới thiệu toàn văn phát biểu của Tổng Bí thư Tô Lâm.

Tổng Bí thư Tô Lâm: Việt Nam đã lựa chọn một hướng đi rất rõ ràng: khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và kinh tế tri thức sẽ là động lực tăng trưởng chủ yếu trong giai đoạn tới.

Thưa bà Hiệu trưởng, các vị lãnh đạo Nhà trường,

Thưa các giáo sư, giảng viên, các nhà nghiên cứu, các sinh viên và bạn bè của Việt Nam tại Đại học Oxford,

Thưa toàn thể quý vị,

Tôi cùng đoàn đại biểu Việt Nam rất vui khi có mặt tại trường Đại học có truyền thống lâu đời trong việc thúc đẩy tự do học thuật và khai phóng tri thức toàn cầu. Oxford là một trong những trung tâm giáo dục Đại học hàng đầu của thế giới, là biểu tượng tri thức của nước Anh, là nơi đã đào tạo nhiều thế hệ những con người dấn thân cho hòa bình, công lý và sự tiến bộ của nhân loại.

Được chia sẻ tầm nhìn của Việt Nam trong kỷ nguyên mới với các bạn, đặc biệt là với những người trẻ đang chuẩn bị định hình tương lai thế giới, với các nhà khoa học và hoạch định chính sách tương lai là một vinh dự đối với chúng tôi.

Trong buổi gặp mặt hôm nay, tôi muốn nói với các bạn ba nội dung: *Thứ nhất*: thế giới đang bước vào một giai đoạn cạnh tranh chiến lược gay gắt, đầy rủi ro nhưng cũng mở ra các cơ hội phát triển mới. *Thứ hai*: Việt Nam lựa chọn con đường phát triển hòa bình, độc lập, tự chủ, tự cường, sáng tạo, vì con người, không chỉ để xây dựng một đất nước giàu mạnh cho nhân dân mình, mà còn để đóng góp có trách nhiệm cho ổn định khu vực và trật tự quốc tế dựa trên luật pháp quốc tế. *Thứ ba:* Quan hệ Đối tác Chiến lược Toàn diện giữa Việt Nam và Vương quốc Anh, cấp độ hợp tác cao nhất trong chính sách đối ngoại của Việt Nam, cần và sẽ trở thành một hình mẫu hợp tác mới, thực chất, bình đẳng, cùng có lợi, cùng phát triển.

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu chính sách tại Đại học Oxford

Thưa các quý vị,

Chúng ta đang sống trong một thời kỳ mà các đường biên giới và khái niệm quyền lực đang thay đổi từng ngày, thậm chí từng giờ. Cục diện địa chính trị đang chứng kiến cạnh tranh chiến lược giữa các trung tâm quyền lực lớn, không chỉ về ảnh hưởng chính trị-an ninh mà cả trong kinh tế, công nghệ, chuỗi cung ứng, tiêu chuẩn dữ liệu, trí tuệ nhân tạo và công nghệ sinh học. Cạnh tranh trong đổi mới sáng tạo, trong quyền kiểm soát các công nghệ lõi, trong năng lượng sạch, trong hạ tầng số, đã trở thành cuộc đua quyền lực mới. Nói một cách thẳng thắn: ai làm chủ chiến lược, ai nắm công nghệ chiến lược, người đó sẽ định hình luật chơi và nhiều khả năng đó là người chiến thắng.

Cùng lúc đó, các nguy cơ xung đột cục bộ, tranh chấp chủ quyền, lãnh thổ, va chạm lợi ích trên biển, trên không gian mạng, trong không gian số, gia tăng cả về tần suất lẫn mức độ phức tạp. Áp lực "chọn bên", "phân cực", "liên minh để kiềm chế nhau" xuất hiện trở lại dưới những hình thức tinh vi hơn. Những đường ranh mới không chỉ nằm ở lãnh thổ, kinh tuyến, vĩ tuyến mà nằm trong dữ liệu, trong công nghệ, trong chuỗi giá trị. Thế giới dường như đang vận hành đồng thời theo hai xu hướng: vừa kết nối sâu hơn, vừa chia rẽ nhanh hơn.

Những thách thức an ninh truyền thống và phi truyền thống đan xen: an ninh năng lượng, an ninh lương thực, an ninh nguồn nước, biến đổi khí hậu, dịch bệnh toàn cầu, tội phạm công nghệ cao, tấn công mạng vào các hệ thống trọng yếu. Không một quốc gia nào, dù lớn hay nhỏ, có thể tự mình xử lý tất cả các rủi ro này.

Cạnh tranh địa kinh tế ngày nay không chỉ là vấn đề thị trường, thuế quan hay thâm hụt thương mại. Đó là cạnh tranh giành chuỗi cung ứng chiến lược, giành quyền tiếp cận khoáng sản quan trọng, giành quyền đặt chuẩn mực công nghệ mới. Nhiều nước đang điều chỉnh chiến lược công nghiệp, thúc đẩy "tự cường", "đa dạng hóa", "giảm phụ thuộc", "an ninh chuỗi cung ứng". Điều đó đang định hình lại bản đồ sản xuất toàn cầu và tái cấu trúc luồng đầu tư.

Trong bối cảnh đó, câu hỏi đặt ra cho các quốc gia không chỉ là "đứng về phía ai, đứng ở đâu", mà là "đứng vững bằng cách nào, tự chủ như thế nào". Đối với Việt Nam, đó cũng là câu hỏi sinh tử.

Việt Nam chọn con đường hòa bình, độc lập, tự chủ, hợp tác cùng phát triển. Việt Nam là một dân tộc đã phải giành độc lập bằng xương máu và đã trả giá cho chiến tranh để có hòa bình. Chúng tôi hiểu rõ giá trị tối thượng của hòa bình. Chân lý "*không có gì quý hơn độc lập, tự do*" của Chủ tịch Hồ Chí Minh là kim chỉ nam cho hành động của dân tộc tôi. Đó là nền tảng đạo lý và nguyên tắc sống của chúng tôi trong đời sống xã hội và quan hệ quốc tế hôm nay.

Trong một thế giới đầy sức ép chọn bên, Việt Nam kiên trì đường lối đối ngoại độc lập, tự chủ, đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ đối ngoại; Việt Nam mong muốn là bạn, là đối tác tin cậy, là thành viên có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế. Việt Nam nỗ lực xây dựng "trong ấm, ngoài êm": giữ ổn định chính trị-phát triển kinh tế, xã hội bên trong, giữ môi trường hòa bình, hợp tác, tôn trọng lẫn nhau bên ngoài; xử lý khác biệt bằng biện pháp hòa bình và luật pháp quốc tế; đặt con người, lợi ích chính đáng của nhân dân lên trên hết, trước hết.

Chúng tôi kiên định nguyên tắc: bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ; đồng thời tạo dựng môi trường bên ngoài thuận lợi nhất để phát triển đất nước, nâng cao chất lượng cuộc sống của người dân, thu hẹp khoảng cách phát triển, đóng góp vào hòa bình, ổn định chung của khu vực và phạm vi toàn thế giới. Chúng tôi bảo vệ Tổ quốc bằng hòa bình, bằng luật pháp quốc tế, bằng văn hóa, truyền thống dân tộc, bằng hợp tác cùng có lợi. Đó là lựa chọn chiến lược chủ động, có trách nhiệm của Việt Nam chúng tôi.

Tôi muốn nhấn mạnh rằng: Việt Nam không cổ vũ đối đầu. Việt Nam không chọn cách phát triển dựa trên xung đột hay đối kháng. Chúng tôi tin vào đối thoại bình đẳng, tin vào luật pháp quốc tế, tin rằng chủ quyền không nên được khẳng định bằng súng đạn, bằng áp đặt, mà bằng sự tôn trọng lẫn nhau, bằng thỏa thuận tôn trọng luật lệ chung và bằng lợi ích cùng chia sẻ.

Tinh thần đó đã giúp Việt Nam vừa giữ được ổn định chính trị-xã hội, vừa chủ động hội nhập kinh tế quốc tế, tham gia các hiệp định thương mại tự do thế hệ mới, mở rộng hợp tác nhiều tầng nấc với các đối tác ở mọi khu vực, trong đó có Vương quốc Anh.

Thưa các bạn,

Muốn tiến xa, tiến nhanh, ổn định, bền vững và chủ động, chúng tôi hiểu rằng không thể chỉ dựa vào tài nguyên thiên nhiên, lao động giá rẻ, hay lợi thế về nguồn nhân công... Việt Nam đã lựa chọn một hướng đi rất rõ ràng: khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số và kinh tế tri thức sẽ là động lực tăng trưởng chủ yếu trong giai đoạn tới.

Chúng tôi đang thúc đẩy mạnh mẽ chiến lược chuyển đổi số quốc gia, phát triển kinh tế số, kinh tế xanh, kinh tế tuần hoàn, kinh tế carbon thấp. Chúng tôi coi đổi mới sáng tạo không chỉ là phòng thí nghiệm khoa học thuần túy, mà là sức sống của nền kinh tế, là năng lực cạnh tranh quốc gia, là khả năng đứng vững trước các cú sốc địa chính trị và địa kinh tế.

Điều đó kéo theo yêu cầu cải cách thể chế. Chúng tôi tiếp tục xây dựng và hoàn thiện mô hình "*kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa*": một nền kinh tế vận hành theo quy luật thị trường, khuyến khích cạnh tranh lành mạnh, tôn trọng vai trò của doanh nghiệp tư nhân như một động lực quan trọng của tăng trưởng; đồng thời khẳng định vai trò định hướng, dẫn dắt, điều tiết của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, nhằm bảo đảm phát triển đi đôi với tiến bộ và công bằng xã hội.

Nói ngắn gọn: chúng tôi coi kinh tế tư nhân là động lực quan trọng nhất để thúc đẩy tốc độ phát triển kinh tế; coi khu vực kinh tế nhà nước là lực lượng giữ vai trò dẫn dắt, bảo đảm ổn định vĩ mô, an ninh kinh tế, an ninh năng lượng, an ninh lương thực; coi Nhà nước pháp quyền, quản trị liêm chính, phòng chống tham nhũng, lãng phí, lợi ích nhóm là điều kiện để xã hội tin tưởng, để nguồn lực xã hội được phân bổ hiệu quả, để mọi người dân được hưởng thành quả phát triển một cách công bằng.

Cùng lúc, chúng tôi đặt con người ở vị trí trung tâm của mọi chiến lược phát triển. Mục tiêu chính không phải là những con số thống kê tăng trưởng, mà là nâng cao thực sự chất lượng cuộc sống của người dân: thu nhập, nhà ở, y tế công, giáo dục chất lượng, an sinh xã hội, cơ hội phát triển cá nhân, môi trường sống an toàn, trong lành. Chúng tôi muốn tăng trưởng mà không đánh đổi môi trường. Chúng tôi muốn công nghiệp hóa mà không đánh mất văn hóa. Chúng tôi muốn đô thị hóa nhưng không để ai bị bỏ lại phía sau.

Đây là điểm rất căn bản trong tư duy phát triển của Việt Nam: tăng trưởng nhanh phải gắn liền với phát triển bền vững; phát triển bền vững phải dựa trên tri thức, khoa học-công nghệ và đổi mới sáng tạo; đổi mới sáng tạo chỉ có ý nghĩa khi người dân được hưởng lợi thực chất, công bằng, bình đẳng.

Trên nền tảng đó, Việt Nam đặt ra hai mục tiêu chiến lược rất rõ ràng, chúng tôi gọi đó là hai mục tiêu 100 năm. Mục tiêu thứ nhất: đến năm 2030, đánh dấu 100 năm đất nước phát triển dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, chúng tôi quyết tâm trở thành nước đang phát triển có công nghiệp hiện đại, thu nhập trung bình cao. Mục tiêu thứ hai: đến năm 2045, kỷ niệm 100 năm thành lập nước CHXHCN Việt Nam, Việt Nam phấn đấu trở thành nước phát triển, thu nhập cao, có nền kinh tế hiện đại, xã hội văn minh, người dân có đời sống vật chất và tinh thần ở mức cao, đất nước có vị thế xứng đáng trong cộng đồng quốc tế. Đây là cam kết chính trị-lịch sử mà chúng tôi tuyên bố trước nhân dân mình và trước cộng đồng quốc tế.

Thưa các bạn,

Việt Nam và Vương quốc Anh thiết lập quan hệ ngoại giao vào năm 1973. Từ đó đến nay, hai bên đã đi một chặng đường dài và đầy ý nghĩa, bất chấp những khác biệt về địa lý, trình độ phát triển và hệ thống chính trị.

Năm 2010, hai nước ký Tuyên bố chung thiết lập Quan hệ Đối tác Chiến lược. Đây là một bước ngoặt lớn, mở ra hợp tác sâu rộng trên nhiều lĩnh vực như chính trị-ngoại giao, thương mại-đầu tư, giáo dục-đào tạo, khoa học- công nghệ, quốc phòng-an ninh, phát triển bền vững và giao lưu nhân dân.

Đến nay, hợp tác kinh tế-thương mại giữa Việt Nam và Vương quốc Anh ngày càng mang tính chiến lược cao. Sau khi Vương quốc Anh rời Liên minh châu Âu, hai nước đã ký hiệp định thương mại tự do song phương dựa trên nền tảng các cam kết chất lượng cao, qua đó bảo đảm tính liên tục của dòng thương mại và đầu tư. Đồng thời, Vương quốc Anh đã tham gia Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương (CPTPP), nơi Việt Nam là một trong các thành viên sáng lập, tạo thêm một cấu trúc hợp tác kinh tế mở, dựa trên tiêu chuẩn cao về thương mại số, sở hữu trí tuệ, dịch vụ và đầu tư.

Hợp tác giáo dục là một trụ cột rất nổi bật. Hàng chục nghìn sinh viên Việt Nam đã, đang học tập tại Anh trên các lĩnh vực từ khoa học kỹ thuật, công nghệ thông tin, tài chính, y khoa, y sinh học, đến chính sách công và đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao chính là chiếc cầu tri thức nối hai nước.

Ngày hôm nay, chúng ta đứng trước một bước phát triển mới: hai nước đang thúc đẩy nâng cấp quan hệ lên Đối tác Chiến lược Toàn diện-cấp độ cao nhất trong hệ thống đối ngoại của Việt Nam. Đây là sự khẳng định rõ ràng rằng Việt Nam coi Anh không chỉ là một đối tác thương mại, một đối tác giáo dục, một đối tác về khoa học công nghệ, mà là một đối tác chiến lược dài hạn để cùng nhau định hình các chuẩn mực hợp tác trong thế kỷ XXI.

Tôi muốn nhấn mạnh hai điều.

Thứ nhất: Quan hệ Việt Nam-Vương quốc Anh là mối quan hệ hữu nghị, hợp tác và cùng phát triển. Đây là một quan hệ đối tác mà cả hai bên đều có lợi ích căn bản trong việc duy trì hòa bình, ổn định, tôn trọng luật pháp quốc tế, bảo đảm tự do hàng hải, bảo vệ chuỗi cung ứng toàn cầu, thúc đẩy thương mại công bằng và bền vững, ứng phó biến đổi khí hậu, phát triển xanh, phát triển bao trùm. Nói cách khác, đây là sự gặp nhau giữa nhu cầu tham gia sâu hơn vào khu vực châu Á-Thái Bình Dương của Anh và nhu cầu mở rộng không gian chiến lược, công nghệ, giáo dục, tài chính chất lượng cao của Việt Nam với Anh, với châu Âu, với cộng đồng quốc tế.

Thứ hai: chúng ta cần một mô hình hợp tác mới-thiết thực, có thể đo đếm, lan tỏa lợi ích trực tiếp tới người dân hai nước. Khi tôi nói "một hình mẫu hợp tác mới", tôi muốn nói đến sự hợp tác giữa thế mạnh khoa học cơ bản, khoa học ứng dụng, công nghệ cao, y sinh, y tế cộng đồng, giáo dục đại học, quản trị đô thị, chuyển đổi năng lượng, dịch vụ tài chính, của Vương quốc Anh với nhu cầu chuyển đổi số, chuyển đổi xanh, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, đổi mới quản trị phát triển, hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa tại Việt Nam.

Đó không chỉ là hợp tác "chuyển giao công nghệ". Đó là đồng kiến tạo tương lai. Tôi tin rằng chính Oxford-với truyền thống kết nối tri thức và chính sách công, với mạng lưới cựu sinh viên có ảnh hưởng trên toàn thế giới- có thể đóng vai trò rất cụ thể trong quá trình này. Tôi hình dung ít nhất bốn hướng: (1) Hợp tác đào tạo và nghiên cứu chung trong các lĩnh vực then chốt như y tế cộng đồng, công nghệ sinh học, khoa học hạt nhân, khoa học cơ bản, trí tuệ nhân tạo có trách nhiệm, biến đổi khí hậu, chính sách năng lượng sạch. (2) Chương trình trao đổi chuyên gia giữa các viện nghiên cứu chính sách của Việt Nam và các trung tâm nghiên cứu chính sách, quản trị công, phát triển bền vững tại Anh, để cùng xây dựng khuyến nghị chính sách có thể áp dụng được vào thực tiễn, đem lại những kết quả hữu hiệu, cụ thể cho những nơi áp dụng, ứng dụng những khuyến nghị của các bạn. (3) Hợp tác hỗ trợ đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp công nghệ cho doanh nghiệp Việt Nam, đặc biệt là doanh nghiệp vừa và nhỏ, doanh nghiệp khởi nghiệp đổi mới sáng tạo, những chủ thể sẽ quyết định tốc độ chuyển đổi số và chuyển đổi xanh của nền kinh tế Việt Nam trong thập kỷ tới. (4) Cùng nhau thử nghiệm các mô hình phát triển đô thị bền vững, tài chính xanh, giáo dục mở, y tế số và chăm sóc sức khỏe cộng đồng, những lĩnh vực mà cả hai bên đều quan tâm và đều có nhu cầu cấp bách.

Nếu chúng ta làm được những điều đó, thì quan hệ Việt Nam-Vương quốc Anh sẽ không chỉ là những tuyên bố chính trị cấp cao. Nó sẽ trở thành một nguồn lực sống, một mạng lưới tri thức và công nghệ trải dài từ Hà Nội đến London, từ Thành phố Hồ Chí Minh đến Oxford, giữa các viện nghiên cứu, trường Đại học, doanh nghiệp, thậm chí từ người dân đến người dân.

Thưa các bạn,

Việt Nam bước vào giai đoạn phát triển mới với khát vọng mạnh mẽ: xây dựng một đất nước hùng cường, thịnh vượng, nhân ái; một nền kinh tế hiện đại, xanh, thông minh; một xã hội công bằng, văn minh, nơi người dân được bảo đảm an ninh con người, được tạo điều kiện phát triển toàn diện. Chúng tôi phấn đấu vì mục tiêu "dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh". Đây là định

hướng nhất quán trong chiến lược phát triển quốc gia của chúng tôi.

Chúng tôi tin vào sức mạnh của nhân nghĩa. Từ lịch sử, dân tộc Việt Nam luôn lấy nhân nghĩa để thắng hung tàn, lấy chí nhân để thay cường bạo. Chúng tôi tin rằng sức mạnh bền vững nhất của một quốc gia không chỉ là sức mạnh quân sự hay tài chính, mà là sức mạnh đạo lý, sức mạnh gắn kết lòng dân, sức mạnh tạo dựng niềm tin với bạn bè quốc tế.

Chúng tôi yêu chuộng hòa bình, khát vọng tự do và phát triển. Chúng tôi tìm kiếm hợp tác bình đẳng. Chúng tôi không chấp nhận áp đặt. Chúng tôi tôn trọng luật pháp quốc tế. Chúng tôi không muốn thế giới chia rẽ thành các khối đối đầu mà mong mỏi một thế giới đoàn kết vì "trái đất này là của chúng ta". Chúng tôi muốn thế giới cùng nhau phát triển.

Trên tinh thần đó, tôi mong muốn rằng thế hệ trẻ tại Anh, các viện nghiên cứu, các trường đại học, các doanh nghiệp đổi mới sáng tạo, các tổ chức xã hội dân sự, các nhà hoạch định chính sách tương lai- hãy luôn tin rằng có một người bạn Việt Nam là một đối tác chân thành, đáng tin cậy, cùng chia sẻ trách nhiệm và lợi ích trong một trật tự thế giới đang tái định hình.

Tôi tin rằng nếu chúng ta cùng chung tay xây dựng một khuôn khổ hợp tác chiến lược toàn diện, thực chất, dựa trên tôn trọng lẫn nhau, dựa trên cùng có lợi, dựa trên tầm nhìn dài hạn, thì quan hệ Việt Nam-Vương quốc Anh không chỉ tiến thêm một nấc mới trên bản đồ ngoại giao thời đại mới. Đó sẽ trở thành một lực đẩy, một hình mẫu, một câu chuyện thành công chung- không chỉ cho hai nước chúng ta, mà cho cả hòa bình, ổn định và phát triển bền vững trong thế kỷ XXI.

Xin trân trọng cảm ơn các quý vị.

Xin cảm ơn Đại học Oxford đã tạo không gian để chúng ta trao đổi thẳng thắn, cởi mở, khách quan, cùng nhau nghĩ về một tương lai tốt đẹp hơn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn.